

KIROLA EUSKALDUNTZEKO BI ADIBIDE

"Kirola eta hizkuntza, horra bi gauza luza dezaketenak herriaren hatsa", zioen Fernando Aire 'Xalbador' poeta eta bertsolari handiak. Ondotxo dakite hori Tuteran. Gazte talde batek Union Tuterana kluba sortu du, kirolaren bidez -futbolaren bidez- euskara eta aniztasunari lotutako balio errespetuzkoak sustatzeko. Bilboko Deustu auzoan ere jabetuta daude kirolak euskara sustatzeko izan dezakeen eraginaz, eta Berbaizua euskara elkarteak eta S.D. Deusto futbol taldeak 'Kirolean Hitza Hartuz' hitzarmena sinatu dute. Kirol guneetan gazteen partiden laburpenak eta partida osteko elkarrizketak jasotzen dituzte, adibidez, gazteei kirolaren bidez euskarazko ahozkotatasuna lantzeko aukera eskaintzeko.

Iñigo Gonzalez, Union Tuterako jokalaria eta Komunikazio arduraduna

"Uste dut Erriberan euskara zabaltzeko bozgorailu ezin hobea dela futbola"

Zerk egiten du berezi Union Tuterana?

Kirol talde herrikoia, euskalduna eta feminista da gurea. Euskara da klubaren ardatz nagusietako bat, baina aniztasunari lotutako balio batzuek ere lotzen gaituzte. Oinarrietan jasota daukagu pausoak eman nahi ditugula euskara Tuteran -eta Erriberan- zabaltzeko eta normalizatzeko, eta ez zelaian, ez zelaitik kanpora ere, ez ditugula onartuko jarrera arrazistak, sexistak eta homofoboak. Kode etikoa ere badaukagu, jokalaria eta zuzendaritza-kide guztiok sinatzen duguna. Kode etikoa horrekin bat egiten ez duenak ez dauka lekua gure taldean. Gure taldean badira aspaldian futboleko ibili gabeak, bai eta

hasi berri direnak ere, baina etorri diren guztiak gure balioetan sinesten dutelako etorri dira.

Noiz sortu zenuten taldea, eta erraza izan al zaizue orain arteko bidea?

Pandemia aurrean sortu genuen taldea, baina dezentez aurreragokoa da taldea sortzeko asmoa. Taberna batean sortu zitzaigun ideia. Bestelako talde bat sortu nahi genuen, balio batzuk zituen, eta hasi ginen jendearekin hitz egiten eta batu ginen proiektuan sinesten genuen batzuk. Uste genuen guk amesten dugun bestelako gizarte hori eraikitzeko eta Erriberan euskara zabaltzeko futbola bozgorailu ezin hobea zela, jende asko erakartzen

duelako, tartean kazetari eta argazkilariak ere bai. Bi talde ditugu: emakumezkoen areto futboleko talde bat eta gizonezkoen futbol taldea, baina harrobiko taldeak osatzea eta gure izaera beste kirol batzuetara zabaltzea nahiko genuke. Baliabidez eskas gabilta, baina.

Zenbatak dakizue euskara taldean? Zenbatak egiten duzue? Eta, zeintzuk pauso eman dituzue euskara txertatzeko zuen egunerokoan?

Erriberan, Ikastolak eta AEK-k, adibidez, lan izugarria egin dute, baina hala ere, euskaraz egiten dugunak ez gara asko hemen. Gure taldean 22 lagunetik sei-zazpik dakigu euskaraz, eta emakumezkoen taldean hogeiren batek. Agurrak eta hitz solte batzuk euskaraz egiteko gai diren batzuk ere badauzkagu, baina hori da gure errealitatea. Hori bai, euskara jakin ez arren, euskararekiko jarrera positiboa dute denek eta egiten dute beren ahalegina. AEKrekin hitzarmen bat sinatu genuen eta badira jokalaria batzuk euskara ikasten hasi direnak. Aurten, beste pauso bat eman nahi dugu eta ekarri nahi ditugu AEK euskaltegikoak klubera astean behin-edo, denok izan dezagun harreman bat euskararekin. Paisaia linguistikoa euskalduntzeko ahaleginak ere ari gara egiten. Futboleko oinarrizko hitz batzuekin -jokoz kanpo, bakarrik, txartel horia...- ere egin ditugu kartelak, aldageletan-eta jartzeko. Era berean, gure partidak iragartzeko kartelak ere ele bietan jartzen ditugu kalean astero, eta hori beharbada Elgoibarren gauza normala da, baina hemen, Tuteran, ez. Futboleant, gure multzoko taldeen artean, ez dago eremu euskalduneko talderik, baina guk komunikazio guztiak ele bietan bidaltzen dizkiegu denei eta gertatu izan zaigu bakarren batetik euskaraz erantzutea. Ahalegin horrekin lortu dugu behintzat euskara ere badela ikus dezaten.

Zer harreman izan duzu zuk zeuk euskararekin?

Sortzez Bilbokoa naiz, baina familia erdaldunekoa. 3 urterekin etorri ginen Tuterarabizitzera, baina ez ninduten ikastolan eskolatu, diru kontuengatik. 20 urterekin eman nuen izena Hizkuntza Akademian euskara ikasteko. Hemengo naiz, neska-laguna euskalduna da, eta gainera, inguruan banituen ikastolan ibilitakoak ere.

Zenbatetan entzun duzu 'Tuteran eta euskaraz'?

Askotan, egia esan.

"Kode etiko bat daukagu jokalaria eta zuzendaritzakide guztiok sinatzen duguna. Kode etiko horrekin bat egiten ez duenak ez dauka lekurik gure taldean"

Nola hartu izan zaituztete beste zelaietan?

Zelairen batean izan ditugu arazo batzuk jende batekin, baina oro har oso harrera ona izan dugu. Egia esan, uste nuen konplikatuagoa izango zitzaigula.

Futboleant ohikoak dira denetariko irainak eta jarrera oldarkorak...

Bai, hori da. Ni beste talde batzuetan ibilitakoa naiz aurrez eta ikusi ditut salagarriak diren kontu asko. Ikusi dut nola jazartzen zuten emakume epaile bat eta ikusi dut zein natural hartzen zituzten aldageletan 'marikoia' eta burla-haizez esandako beste asko, eta ikusi dut nola egiten den barre norbaitek txiste sexista bat kontatzen duenean. Guk ez ditugu horrelako gauzak onartuko, ez aldagelan, ez zelaian. Kode etikoan jasota daukagu halakotan hasten den taldekidea taldetik kanporatua izango dela. Era berean, adostuta eta jakinarazita daukagu futbol zelaian horrelako jarrerarik ikusten badugu, partida utzi eta joan egingo garela, irainak gure jendearen kontrakoak izan ezta ere. Momentuan ez zaigu horrelakorik gertatu, baina erakutsi nahi dugu errespeturik gabe ez dagoela partidarik.

Futbolaria, komunikazio arduraduna, talde eragileko kidea, finantza taldekidea, nesken taldeko bigarren entrenatzaile izandakoa... Nola aurkeztu behar zaitugu?

Hemen denetik egitea tokatzen zaigu, eta horrek denbora eta dirua eskatzen badu ere, betetzen gaitu honek.

Galdetu ez dizugun zerbait esan nahiko zenuke?

Iruditzen zait gurea bezalako ekimenekin eta kiroletik urrutirago iristen garela batzuetan manifestazio jendetsu bat eginda baino eta iruditzen zait kirola bitarteko ona dela euskararen alde egiteko.